

Europos
Komisija

Komisijos atsakymas į Europos piliečių
iniciatyvą

UŽ KOSMETIKĄ BE GYVŪNŲ KANČIŲ IR EUROPĄ BE BANDYMŲ SU GYVŪNAIS

2023 m. liepa
#EUTakeTheInitiative

Europos piliečių iniciatyvų, kurios sėkmingai pasiekė reikiamą paramos paraiškų skaičių, kad Komisija galėtų pateikti atsakymą, skaičius auga ir toliau. Tai jau devintoji sėkminga piliečių iniciatyva. Kai kurios iš jų paskatino naujų teisės aktų priėmimą, kitos sulaukė kitokių prasmingų rezultatų, pavyzdžiui, pradėto poveikio vertinimo, arba padėjo užtikrinti, kad atsakant į iniciatyvos siekius pasiūlyti teisės aktai būtų kuo greičiau priimti ir pradėti taikyti visoje ES. Visos jos padėjo pamatus problemų sprendimui ir atkreipė piliečių ir įstatymų leidėjų dėmesį.

ORGANIZATORIŲ TIKSLAI

Sustiprinti bandymų su gyvūnais kosmetikos pramonėje draudimą, pakeisti chemines medžiagas reglamentuojančias normas ir modernizuoti mokslą per teisės aktais skatinamus pokyčius, kurie:

užtikrintų,
kad jokios sudėtinės
kosmetikos priemonių
dalys jokiais tikslais
niekada nėra
bandomos su gyvūnais;

užtikrintų,
kad cheminės
medžiagos būtų
kontroliuojamos
nenustatant naujų
bandymų su gyvūnais
reikalavimų;

įpareigotų
laikytis tam
tikro veiksmų plano,
pagal kurį siekiama
atsisakyti bandymų
su gyvūnais praktikos
ES prieš pasibaigiant
dabartiniam teisės
aktų leidimo
terminui.

ĮSITRAUKIMAS

1 217 916 pasirašiusių asmenų iš 27 ES valstybių narių.

KOMISIJOS ATSAKYMAS Į EUROPOS PILIEČIŲ INICIATYVĄ

Atsakydama į piliečių iniciatyvos tikslus Komisija siūlo imtis šių veiksmų:

- toliau **laikytis ir įgyvendinti bandymų su gyvūnais draudimą**, numatytą ES kosmetikos reglamente;
- remiantis šiuo metu vykdomos teisminės peržiūros rezultatais apgalvoti, kokių teisės aktų pokyčių reikėtų, kad būtų **aiškesnė sąveika tarp ES kosmetikos reglamento ir REACH reglamento**;
- pradėti dirbti su veiksmų planu, **pagal kurį bandymai su gyvūnais turėtų būti pakeisti cheminių medžiagų saugumo vertinimais**, numatant įvairius veiksmus ir nuoseklų kelių bandymų su gyvūnais pakeitimo link bei visus atitinkamus suinteresuotus asmenis;
- pradėti vykdyti nuoseklius veiksmus, kuriais būtų mažinamas **bandymų su gyvūnais skaičius mokslinio tyrimo, švietimo ir mokymo tikslais**, įskaitant aiškinamuosius seminarus, ir siūlyti naujas mokymo iniciatyvas karjerą pradedantiems mokslininkams;
- toliau remti mokslinius tyrimus dėl bandymų su gyvūnais alternatyvų, **teikiant ES finansavimą**.

LAIKO JUOSTA

BANDYMAI SU GYVŪNAIS EUROPOJE

Bandymai su gyvūnais suvaidino svarbų vaidmenį vertinant cheminių medžiagų keliamus pavojus žmogaus sveikatai arba aplinkai, taip pat vertinant vaistus, mokslinių tyrimų ir švietimo tikslais.

Bandymų su gyvūnais skaičius ES sumažėjo nuo **8,8 mln.** gyvūnų 2018 m. iki **8,5 mln.** 2019 m. ir iki **7,9 mln.** 2020 m.

17 % bandymų su gyvūnais atliekami reglamentavimo tikslais; iš jų **75 %** atliekami aprobuojant žmonėms skirtus ir veterinarinius vaistus.

72 % visų bandymų su gyvūnais atliekami mokslinių tyrimų tikslais.

ES PASIRYŽIMAS PAKEISTI BANDYMUS SU GYVŪNAIS KITAIŠ METODAIS, SUMAŽINTI JŲ SKAIČIŲ ARBA JUOS PATOBULINTI

Komisija deda pastangas, kad remtų mokslinius tyrimus ir inovacijas, susijusius su bandymais nenaudojant gyvūnų, ir skatintų taikyti alternatyvius metodus.

- ▶ Per pastaruosius 20 metų Komisija investavo **1 mlrd. eurų** į daugiau kaip 300 mokslinių tyrimų projektų, ieškančių alternatyvų bandymams su gyvūnais.
- ▶ Buvo įsteigta **ES etaloninė laboratorija** (EURL ECVAM), veikianti kaip Komisijos bendrojo tyrimų centro dalis, kurios tikslas – ieškoti, skatinti ir siūlyti alternatyvas bandymams su gyvūnais ES mokslinių tyrimų srityje.

DABARTINIAI TEISĖS AKTAI

Visose savo politikos priemonėse ES jau dabar stengiasi užtikrinti stiprią gyvūnų gerovės apsaugą. Taip pat Kosmetikos reglamentu ES aiškiai draudžia atlikti bandymus su gyvūnais ir numato nuostatas dėl bandymų su gyvūnais pakeitimo kitais metodais, jų skaičiaus mažinimo ir tobulinimo reglamentavimo tikslais, kai tik tai įmanoma.

Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo 13 straipsnis: visokeriopa atsižvelgti į gyvūnų, kaip juslių gyvių, gerovės reikalavimus.

ES kosmetikos reglamentas: galioja nuo 2013 m. ir numato pažangiausią apsaugą nuo bandymų su gyvūnais draudimu leisti į rinką kosmetikos produktus, kurie buvo išbandyti su gyvūnais.

ES cheminių medžiagų reglamentas (REACH): nustato, kad bandymai su gyvūnais tam tikrų cheminių medžiagų registravimo tikslais būtų atliekami tik kraštutiniu atveju; reikalauja, kad bandymai su stuburiniais gyvūnais, kai tik tai įmanoma, būtų pakeisti alternatyviais metodais.

ES direktyva dėl mokslo tikslais naudojamų gyvūnų apsaugos: nustato griežtas taisykles ir sąlygas, kuriomis gali būti atliekami bandymai su gyvūnais, kai to tikrai reikia, ir numato visišką bet kokių gyvūnų naudojimo mokslinių tyrimų ir reglamentavimo tikslais atsisakymą ES teritorijoje.

Europos piliečių iniciatyva

– jūsų Europos politikos formavimo priemonė
#EUTakeTheInitiative
https://europa.eu/citizens-initiative/_lt

Europos piliečių iniciatyvos naujienų ieškokite čia:

https://europa.eu/citizens-initiative/news_lt

Apie konkrečias sėkmės istorijas skaitykite EPI forume čia:

https://europa.eu/citizens-initiative-forum/learn/success-stories_lt